

TISKOVÁ ZPRÁVA

Kontakt pro novináře

Daniel Vondrouš, 724 215 068, daniel.vondrous@zelenykruh.cz

Nové jaderné reaktory změnu klimatu nezastaví, jen odčerpají peníze na skutečně moderní technologie. Desítky ekologických organizací žádají vládu o novou energetickou politiku.

Vzhledem k probíhající globální konferenci OSN o změně klimatu vyzvala Asociace českých ekologických organizací Zelený kruh jménem svých 85 členských organizací předsedy vládních politických stran ke změně vládní energetické politiky. Prioritou má být co největší a nejrychlejší snížení emisí skleníkových plynů a nastartování investic do obnovitelných zdrojů a celková modernizace české energetiky. V podrobném [stanovisku](#) konkrétními věcnými argumenty dokládají, že do moderní energetické koncepce stavba nových atomových reaktorů nepatří. Způsobila by více škody než užítku.

Jádro je označováno za čisté a jeho protagonisté se jej snaží prosadit mezi nástroje na předcházení globální změně klimatu. Donedávna jsme slychali, jak je levné a bezpečné a navíc má posílit naši energetickou nezávislost. Ekologické organizace [dokládají](#), že taková tvrzení nejdou pravdivá. V šestibodovém stanovisku ukazují, že jaderná energie neřeší klimatickou krizi, že je drahá, špinavá, riziková, geopoliticky nebezpečná a že konzervuje energetickou závislost i zastaralou energetiku.

Jaderné reaktory sice přímo neprodukují emise skleníkových plynů, jenže těžba, zpracování a přeprava uranu jsou energeticky náročné. Výstavba reaktorů způsobuje další emise. Jaderná energetika tak produkuje 9 až 25 krát více emisí CO₂ než větrné elektrárny.

Rozhodnutí o stavbě nových reaktorů by znamenalo volbu centralizované energetiky a posílení vlivu velkých elektrárenských firem i státu na celé jedno století a to v době, kdy se energetika velmi rychle proměňuje. Sázka na nové reaktory by tak znamenala nejen zvýšení naší energetické závislosti, ale možná také problémy se začleněním do budoucí společné evropské elektroenergetiky.

Různé typy elektráren vyžadují různě koncipované elektrické sítě. Jaderné elektrárny potřebují stabilní odbyt, protože je pro ně efektivní vyrábět na maximum a jejich možnosti pružně snižovat a zvyšovat výkon jsou velmi omezené. V případě jejich odstávek či zvýšení spotřeby ve špičkách musí být rozsáhlý výpadek či okamžitá potřeba vyššího výkonu získáván ze záložních zdrojů – většinou velkých fosilních elektráren.

Oteplování podnebí ohrožuje provoz jaderných elektráren - omezuje dostupnost vody na jejich chlazení. A například v horkém létě roku 2018 musela francouzská společnost EDF dočasně odstavit 4 reaktory ve třech elektrárnách, protože voda v řekách používaná ke chlazení byla příliš teplá.

Podle dosavadních vládních představ by měla růst česká závislost na jaderné energetice. V roce 2040 bychom pomocí štěpení uranu měli získávat až polovinu tuzemské elektřiny a vedle obstarožních reaktorů v Dukovanech a novějších v Temelíně by mělo přibýt několik dalších.

TISKOVÁ ZPRÁVA

Nevládní ekologické organizace proto požadují po vládě, aby:

- odložila rozhodnutí o způsobu financování a stavby nových jaderných reaktorů a zajistila, že doba dalšího provozu stávajících jaderných reaktorů bude posuzována striktně odborně a klíčovou otázkou bude bezpečnost provozu,
- připravila novou státní energetickou koncepci, jejímž hlavním cílem bude co největší a nejrychlejší snižování emisí skleníkových plynů a která urychlí odstavení uhelných elektráren, využije možností energetické efektivity, úspor a dostupného potenciálu obnovitelných zdrojů,
- otevřela debatu o nové koncepci nezávislým expertům i veřejnosti a umožnila předkládání a posouzení věcných argumentů,
- odblokovala stagnaci v sektoru obnovitelných zdrojů, přijala novelu zákona podporující využívání domácích obnovitelných zdrojů a namísto dotování nových jaderných bloků podpořila domácí výrobu čisté energie,
- změnila vládní výbor a zmocněnce pro jadernou energetiku na výbor i zmocněnce pro energetickou budoucnost a zahrnula do jeho cílů hlavně energetickou efektivitu, obnovitelné zdroje energie a snižování emisí skleníkových plynů,
- investovala do modernizace distribuční soustavy, která musí být připravena využít potenciál rychlého nástupu decentrální výroby a akumulace energií, ale také řešit potřeby nabíjení elektromotorů v dopravě,
- problém vyhořelého jaderného paliva, které tu zůstává po jaderné energetice, vyřešila s rozvahou, zcela transparentně a s důrazem na dlouhodobou garanci bezpečnosti i souhlas dotčených komunit.

Daniel Vondrouš, ředitel Zeleného kruhu, řekl:

„České republice ujíždí vlak. Francouzi, Němci či Belgičané odstavují uhelné elektrárny, opouštějí plány na výstavbu nových jaderných bloků a naopak chytrou podporou využívání obnovitelných zdrojů energie zvětšují svůj technologický a inovační náskok. Rozvoj čistých domácích obnovitelných zdrojů elektřiny u nás stagnuje. Řada českých politiků naopak prosazuje rozšiřování těžby uhlí, výjimky z vypouštění jedovaté rtuti a prachu pro nejstarší a nejlýtvavější uhelné elektrárny a přemýšlí, kde vzít stovky miliard na dotování výstavby nových jaderných reaktorů. Ekologické organizace požadují, aby se z naší země nestal energetický skanzen uprostřed moderní Evropy.“

Informace pro média

Zelený kruh je asociace, která sdružuje 85 významných ekologických nevládních organizací působících zejména v České republice, ale i v zahraničí. Společně usilujeme o zdravější přírodu a lepší prostředí pro život naší i budoucích generací. Kancelář Zeleného kruhu monitoruje zákony a politiky s dopadem na přírodu, životní prostředí a občanská práva. Ve spolupráci s členskými organizacemi i dalšími sítěmi neziskových organizací pomáhá zlepšit stav v těchto oblastech. Zajišťuje také výběr nevládních expertů a expertek do mezioborových pracovních skupin a poradních orgánů a komisí vlády a koordinuje vznik společných připomínek, pozic a veřejných vyjádření ekologických organizací k významným situacím v ochraně přírody a životního prostředí. Více informací naleznete na www.zelenykruh.cz/o-nas.